

Mad- og måltidspolitik for dagtilbud i Guldborgsund Kommune

Indledning

I Guldborgsund Kommune tilbringer de fleste småbørn en stor del af dagen i kommunens dagtilbud, og mange spiser mindst halvdelen af deres daglige måltider her. Sund, mættende og velsmagende mad og gode måltidsoplevelser har derfor stor betydning for børnenes sundhed og trivsel. Måltiderne skaber grobund for læring i form af gode rammer for udvikling af børns spisevaner, madmod, praktiske kompetencer og bevidsthed om bl.a. råvarer. Samtidig er måltidet en social aktivitet, hvor børn og voksne på en tryk måde kan indgå i et socialt fællesskab med hinanden.

Det fremgår af Dagtilbudsloven¹, at alle børn i daginstitutioner skal have et sundt frokostmåltid hver dag. Formålet med loven om et sundt frokostmåltid er at medvirke til at skabe sunde kostvaner hos børn og bidrage til børnenes generelle trivsel og udvikling. Vi er opmærksomme på, at der er lokalt valg om madordning hvert 2. år jf. dagtilbudslovens § 16b stk. 5.

Med udgangspunkt i Fødevarestyrelsens opdaterede kostråd og den pædagogiske læreplans fokus alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse er nærværende mad- og måltidspolitik en opdatering af Guldborgsund kommunes hidtidige "Kost og måltidspolitik i Guldborgsund kommune", der blev politisk vedtaget i 2015.

Dagtilbuddenes værdisæt

- En vigtig værdi i forhold til måltidet i dagtilbuddet er, at børnene oplever det som en social stund, med fokus på barnets tryghed i fællesskabet.
- Børnene skal have mulighed for at øve sociale- og alsidige personlige kompetencer – herunder selvhjulpenhed.
- Den trygge og gode stemning omkring måltidet er med til at understøtte børnenes *madglæde*.
- Børnene skal præsenteres for en varieret og ernæringsrig kost og stifte bekendtskab med forskellige smags- og konsistensvarianter.
- Børnene skal have mulighed for at vænne sig til nye fødeemner, samtidig med at der tilbydes en variation i den genkendelige kost.
- Vi værdsætter sanselighed bl.a. i forhold til dufte, farver og konsistenser, som børnene præsenteres for i forbindelse med måltiderne.
- Vi er særligt opmærksomme på smittespredning og har ekstra fokus på god hygiejne før, under og efter måltiderne.
- Vi tager hensyn til særlige madvaner i det omfang det er praktisk og økonomisk muligt og foreneligt med Fødevarestyrelsens officielle kostråd. Det er dagtilbudslederen, der vurderer denne mulighed

¹ Dagtilbudsloven §16 ff.

ift. den daglige drift. Ved allergier vil dagtilbuddet anmode om en lægeerklæring og efterkomme denne.

Formål og mål

- At børn i de dagtilbud i Guldborgsund Kommunes, der har madordning, tilbydes sunde og næringsrigtige måltider ud fra Fødevarestyrelsens 'Officielle kostråd'.
Det fremgår af dagtilbudslovens §16 stk. 3, at *"Kommunalbestyrelsen træffer efter ansøgning fra et barns forældre afgørelse om, at et barn kan fritages fra et sundt frokostmåltid efter stk. 1, hvis barnet har en lægedokumenteret allergi eller anden sygdom, som kræver en specialkost, og kommunen ikke på forsvarlig vis kan give barnet et sundt frokostmåltid i daginstitutionen."*
- At børn i Guldborgsund Kommunes dagtilbud med madpakkeordning, får sunde og næringsrigtige madpakker ud fra Fødevarestyrelsens officielle kostråd, gennem oplysning og vejledning til forældre.
- At børn i Guldborgsund Kommunes dagtilbud, mødes af voksne med indsigt i og forståelse for måltidets betydning for både den fysiske og sociale udvikling.
- At dagtilbuddene i Guldborgsund Kommune gennem politik, vision og handleplan har fokus på sunde mad- og måltidsaktiviteter.

Dagtilbuddenes opgaver

- Det pædagogiske personale støtter barnet pædagogisk i mad- og måltidsaktiviteter samt spisevaner.
- Det pædagogiske personale vejleder og rådgiver forældre i forhold til mad, måltider, selvhjulpethed, nysgerrighed og sundhed i samarbejde med den kostfaglige medarbejder.
- Det pædagogiske personale arbejder med måltidet som pædagogisk aktivitet som en del af den pædagogiske læreplans målsætning om dannelse, trivsel, udvikling og læring for alle børn gennem hele dagen.
- Hvis det pædagogiske personale ønsker det, kan de indtage et pædagogisk måltid sammen med børnene, dele og sætte ord på smagsoplevelsen og derigennem understøtte børnenes dannelse ift. madkultur og nysgerrighed ift. nye madoplevelser.
- Det pædagogiske personale inddrager børnene i aktiviteter og viden om råvarer og måltidets tilblivelse i det omfang det for den enkelte institution er muligt.
- Det pædagogiske personale sikrer højt fokus på hygiejne ved måltidet, herunder at alle børn har vasket hænder inden spisning.
- Dagtilbuddets ledelse har ansvaret for, at medarbejderne holdes ajour med Fødevarestyrelsens anbefalinger om mad til børn i daginstitutioner.
- Dagtilbuddets ledelse har ansvaret for, at det mad- og måltidspædagogiske personale har de lovpligtige uddannelser ift. fødevarerhåndtering mv.

- Dagtilbuddets ledelse har ansvaret for i samarbejde med det mad- og måltidspædagogiske personale at tilmelde dagtilbuddet det økologiske bronze-, sølv- eller guldspisemærke samt leve op til de krav, der stilles ift. disse mærker.
- Ved ansættelser af nyt mad- og måltidspædagogisk personale, drøftes mad- og måltidspolitikens indhold og der følges op med vejledning efter behov. Øvrigt personale informeres om mad- og måltidspolitikken formål og indhold.
- Ved første møde med forældrene drøftes barnets eventuelt særlige måltidsvaner herunder også allergener jf. dagtilbudslovens §16 stk. 3, og tilpasses evt. til handleplan i dagtilbuddet. Det er forældrenes eget ansvar at gøre opmærksom på allergier og særlige hensyn.
- Dagtilbuddets ledelse har fokus på mad- og måltidspolitikken, herunder eventuelle opdateringer, ved planlægning af relevante faglige kurser for personalet.
- Forældrebestyrelsen i dagtilbuddet skal udarbejde principper for et sundt frokostmåltid på baggrund af denne mad- og måltidspolitik, herunder indtag af fødevarer ved særlige lejligheder som fx fødselsdage.

Retningslinjer og økonomiske forhold

Ressourcer til ansættelse af køkkenpersonale fremgår af ressourcefordelingen for dagtilbud i Guldborgsund Kommune og løn- og prisreguleres løbende.

Køkkenpersonalet og den/de medarbejdere der dagligt håndterer fødevarerne til frokostmåltidet, skal have den lovpligtige hygiejneuddannelse og varetage hygiejnekontrollen jvf. Gældende lovgivning og Fødevarestyrelsens anvisninger. Dokumentation for hygiejnekontrollen skal være offentlig tilgængelig og hænge synligt i dagtilbuddet og lægges på dagtilbuddets hjemmeside.

Forældrebestyrelsen skal inden 15. juni på lige årstal via ledelsen i dagtilbuddet skriftligt meddele Center for Børn & Læring, hvorvidt man har besluttet at benytte det kommunale tilbud, eller om det sunde frokostmåltid skal tilbydes/sikres på anden måde.

Ønsker forældregruppen i et dagtilbud (eller en afdeling i et dagtilbud, fx vuggestueafdeling), på baggrund af en flertalsbeslutning blandt forældrene, at udtræde af den kommunale frokostordning, kan aftalen opsiges med 6 måneders varsel, til udgangen af en måned. Opsigelsen skal sendes skriftligt til Center for Børn & Læring og være underskrevet af forældrebestyrelsen i pågældende dagtilbud.

Såfremt forældrebestyrelsen beslutter at tilrettelægge en "forældrearrangeret frokostordning" skal denne leve op til retningslinjerne for den kommunale frokostordning:

- a. Taksten for den forældrearrangerede frokostordning må ikke overstige taksten for den kommunale frokostordning.
- b. Gældende lovgivning for hygiejne og egenkontrol skal overholdes.
- c. S sammensætningen af fødevarer skal leve op til Fødevarestyrelsens anvisninger

d. Rammerne for til og fravalg for den enkelte familie skal fremgå, herunder opsigelsesvarsel.

Der skal foreligge en skriftlig aftale mellem de forældre der står for ordningen (ofte forældrebestyrelsen) og dagtilbudslederen om, hvordan ovenstående punkter (a-d) overholdes. Såfremt forældrebestyrelsen indgår aftale med en privat leverandør, skal der foreligge en kontrakt/aftale med denne. Aftalen baserer sig på en privatretlig aftale mellem fx forældrene og leverandøren. Guldborgsund Kommune varetager de administrative opgaver, der er forbundet med frokostordningens takstopkrævning af forældrebetalingen. Der gøres opmærksom på, at der ikke ydes søskendetilskud til en forældrearrangeret frokostordning, jf. Dagtilbudsloven.

Forældrebetalingen for den kommunale frokostordning fremgår af det årlige takstblad for takster i kommunale tilbud, som vedtages af Byrådet. Der ydes fripladstilskud til frokostordningerne.